

Аҳмад Лутфий Қозончи

ҲАЗРАТИ УМАР ИБН ҲАТТОБ

(розийаллоҳу анҳу)

Таржимон:
Шоакмал Шоакбар ўғли

Тошкент
«Мовароуннаҳр»
2005

Мўминларнинг адолатли амири Умар ибн Ҳаттоб айтадилар:

Мен учун энг севимли киши хатоларимни кўрсатган инсондир.

Мен учун энг афзал инсон адолатга зид иш таклиф қилинганида, манфаатли бўлишига қарамасдан, рад эта олган инсондир.

Ушбу асар ўзбек китобхонлари орасида «Саодат асри қиссалари», «Ўғай она», «Қайнона» каби асарлари билан ҳурмат қозонган Аҳмад Лутфий Қозончи ҳазратларининг қаламига мансубдир. Унда мусулмонларга энг суюкли инсонлардан бири, адолати ҳануз қалбларда қуёш бўлиб порлаётган мўътабар зот - Умар ибн Ҳаттобнинг ҳаёти биз билган-билмаган қирралари билан қайноқ, жонли бўёқларда чизилган. Замин узра ҳидоят қуёши балққан, оламлар нурга чўмилган кунлар эркини маърифатга чанқоқ қалбларга ҳузур бағишлайди, деган умиддамиз.

ТАҚДИМ

Ушбу рисола буюк ва одил инсон Ҳазрати Умар ҳақида. Куфр ботқоғидан чиқиб, иймоннинг юксак зинапояларига кўтарила олган инсон ҳақида батафсил баён қилишнинг имкони йўқ. У зотнинг ҳаётидан бир неча лавҳаларни келтириш мумкин, холос.

Буюк деб аталганлар аслида жуда кўп. Уларнинг баъзиларини яқиндан таниганингиздан сўнг, бу нисбат ҳаққоний эмаслигини тушунасиз. Улар худди ичига ҳаво тўлдирилган мешга ўхшайди. Негаки, уларнинг номларини сунъий равишда кўтарадиган одамлар бор, улар ўзлари ихлос қўйган одамни кўкларга кўтаришдан лаззат оладилар, виждонга қарши борадилар, ўзларини тиймайдилар. Бундай одамларга яқинлашиб, маълум бўлмаган жиҳатларини билишга ҳаракат қилсангиз, улар ўз қобикларини ёпиб оладилар, елканлари сувга қулаган кема янглиғ ёлғонларини яширишга уринадилар.

Бир инсон шундай деган экан: «Инсоннинг буюкликлигини хизматкорлари энг кейин тан оладилар. Чунки улар ўз хожаларини бошқалардан кўра яхшироқ биладилар».

Яна буюк деб аталадиган бир тоифа инсонлар ҳам борки, сийратларини ўрганганингизда, ҳақиқатда уларнинг шу номга лойиқ эканларига амин бўласиз. Оддий одамлар ўз қусурларини яширишга уринсалар, улар ўз буюкликларининг кўзга ташланмаслиги учун ҳаракат қиладилар. Бинобарин, уларнинг мақсадлари инсонлар эътиборини қозониш эмас, балки Аллоҳ ризоси учун халққа хизмат қилишдир. Зеро, бундай зотлар ушбу буюкликка халққа хизмати орқали эришганлар.